

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/3700/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz eljárás tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.682/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A jogi képviselővel (dr. Rozsnyói Dávid ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Kúria Pfv.I.20.682/2024/2. számú végzése, valamint azzal összefüggésben a Tatabányai Törvényszék 2.Pf.20.202/2022/68. számú jogerős ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [2] Kérelmét az indítványozó az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére alapította.
- [3] 2. Az Alkotmánybíróság rendelkezésére álló iratok alapján az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapjául szolgáló előzményi ügy lényege az alábbiak szerint foglalható össze.
- [4] Az alapügyben I. rendű felperes indítványozó, valamint a II–IV. rendű felperesek a tulajdonukban lévő egyes ingatlanok vonatkozásában birtokháborítás megszüntetése iránt benyújtott keresetükben kérték, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket az eredeti birtokállapot helyreállításával arra, hogy egyes perbeli ingatlanok teljes területét az indítványozó birtokába, más ingatlanok teljes területét pedig a II–IV. rendű felperesek birtokába adják vissza és az azokra történő bejutást, akadálymentes használatot, hasznosítást korlátozás nélkül biztosítsák, továbbá tiltsa el az alpereseket attól, hogy a jövőben tilos önhatalommal birtokba vegyék a területeket. Másodlagosan arra kérték kötelezni az alpereseket, hogy az érintett ingatlanokat a felpereseknek adják ki. Felperesek a keresetüket a későbbiekben azzal pontosították,

hogy az ingatlanokra való bejutás korlátozásmentes biztosítását akként kérik, hogy a bejutás mezőgazdasági és egyéb munkagépekkel, teher- és személygépjárművekkel, motorkerékpárral, kerékpárral és gyalogosan is korlátozásmentesen kerüljön biztosításra az alperesek által.

- [5] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alpereseket, hogy az egyik perbeli ingatlant az indítványozó birtokába teljes egészében, míg egy másik ingatlant az annak határvonalán álló nagy kapu és a kaputól az ingatlanon álló, korábban gabonátárolóként üzemeltetett felépítményekhez közvetlenül vezető aszfaltút kivételével adják ki. A bíróság az indítványozó első- és másodlagos kereseti kérelmeit ezt meghaladóan, a II. és III. rendű felperesek kereseti kérelmeit pedig teljes egészében elutasította (amellett, hogy az egyik perbeli ingatlan vonatkozásában a II. és IV. rendű felpereseket érintően, általuk az alperesek önkéntes teljesítésére tekintettel bejelentett elállására figyelemmel a pert külön végzéssel korábban megszüntette).
- [6] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntését részben megváltoztatta és az indítványozó keresetét elutasította. A Kúria az indítványozó felülvizsgálati kérelmét visszautasította.
- [7] Az indítványozó ezt követően terjesztett elő az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszt a Kúria döntésével, valamint a Tatabányai Törvényszék jogerős ítéletével szemben. Indítványozó az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állítva, az ezen Alaptörvényben biztosított jogokkal kapcsolatos alkotmánybírósági gyakorlat részletes áttekintését is tartalmazó alkotmányjogi panaszában alapvetően azt kifogásolta, hogy a Törvényszék nem kezelte külön a felépítmények és a földterületek birtoklásának kérdését. Indítványában kifejtette, hogy a másodfokú bíróság tévesen, iratellenesen, az ingatlanokon található felépítmények régóta vitás birtoklásával és azzal összefüggésben az érintett területek földhasználati jogával kapcsolatban korábban, illetve részben a per idején is folyamatban volt más, jegyzői- és bírósági eljárásokban tett megállapítások félreértelmezésével; továbbá az eljárási garanciák (megfelelő indokolás) betartása nélkül; a tulajdonhoz való jogát korlátozó, lényegében azt teljesen kiüresítő ítéletet hozott. A sérelmezett ítélet ráadásul nem tartalmaz az ilyen tartalmú döntések esetében kötelező tartalmi kellékként elvárt, a korlátozás arányosságára és az azt megalapozó közérdekfennállására vonatkozó okfejtést sem, így véleménye szerint az ügyében másodfokon eljáró bíróság nem ismerte fel, illetve nem mérlegelte az ügy alapjogi vonatkozásait, ily módon az indítványozót – mint tulajdonost – az Alaptörvény általa hivatkozott rendelkezéseit sértően fosztotta meg a tulajdonában lévő ingatlanok birtoklásától, használatától és hasznosításától egyaránt.
- [8] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.

- [9] 3.1. Az indítványozó a bírósági eljárásban felperesként vett részt, ezért az alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége fennáll.
- [10] A Kúria 2024. szeptember 29. napján átvett végzésével szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőn belül, 2024. november 27. napján, vagyis határidőben nyújtotta be.
- [11] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az alapügyben hozott törvényszéki végzés alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését is kérte. Az indítványozó a Tatabányi Törvényszék jogerős ítéletét 2024. május 6. napján vette át, vagyis az indítvány ezen bírói döntés vonatkozásában az Abtv. 30. § (1) bekezdésében írt határidőn túl került benyújtásra.
- [12] 3.2. Az Alkotmánybíróság Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta, hogy a panasszal határidőben támadott bírói döntés (vagyis a Kúria végzése) az ügy érdemében hozott vagy eljárást lezáró döntésnek minősül-e, az indítványozó kimerítette-e a jogorvoslati lehetőségeit.
- [13] A Kúria azon döntése, amelyben megállapítja, hogy felülvizsgálati eljárásra nincs lehetőség, az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti, a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek minősül, ezért alkotmányjogi panasszal támadható {lásd hasonlóan: 3035/2024. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [20]; 3263/2024. (VII. 12.) AB végzés, Indokolás [18]}. Ezen döntéssel szemben további jogorvoslati lehetőség nem áll az indítványozó rendelkezésére, tehát jogorvoslati lehetőségeit az indítványozó kimerítette.
- [14] Az Ügyrend 32. § (5) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban hozott nem érdemi döntésén keresztül csak akkor vizsgálhatja – kivételesen – az alapügyben hozott azon bírói döntést, amellyel szemben az Abtv. szerinti határidőn belül alkotmányjogi panasz önállóan nem került benyújtásra (jelen ügyben tehát a Tatabányai Törvényszék szintén támadott jogerős ítéletét), ha a Kúria az alkotmányjogi panaszban sérelmezett, nem érdemi döntését mérlegelési jogkörben hozta meg. A Kúria indítványozó által támadott Pfv.I.20.682/2024/2. számú végzése az eljárást befejező, nem érdemi döntés. Az indítványozó a beadványában – az idevágó alkotmánybírósági gyakorlatra történő utalással – arra hivatkozik, hogy a Kúria a felülvizsgálatot visszautasító döntését mérlegelési jogkörben hozta meg, így álláspontja szerint azon keresztül a számára sérelmes, az indítvány érvelésében általa részletesen értékelt jogerős döntés is támadható, az Alkotmánybíróság által vizsgálható.
- [15] Ezen indítványozói érveléssel összefüggésben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria a visszautasító végzésében {lásd.: Indokolás [5]-[8]} utalva az 1/2017. PJE jogegységi határozat alapján megfelelően irányadó, a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/20216. (II. 15.) PK vélemény vonatkozó részeire is, azért találta érdemi elbírálásra alkalmatlannak az indítványozó

felülvizsgálati kérelmét, mert az alapján a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban Pp.) 110. § (3) bekezdésében rögzített tartalom szerinti elbírálás elvének alkalmazása mellett sem volt megállapítható, hogy az indítványozó „a jogerős ítéletet pontosan milyen keretben (egészében vagy mely részében) támadja, valamint pontosan milyen határozat meghozatalát kívánja: mely felperesek milyen keresetével összefüggésben támadja a jogerős ítéletet, és pontosan mely kereset(ek)nek megfelelő döntést kér a Kúriától.” {lásd.: Kúria Pfv.I.20.682/2024/2. számú végzés, Indokolás [8]}. Mindezekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 415. § (1) bekezdés *f)* pontjában rögzített {Pp. 415. § [A felülvizsgálati kérelem visszautasítása] (1) A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az eljárás bármely szakaszában visszautasítja, ha [...] *f)* a kérelem nem felel meg a törvény által meghatározott követelményeknek, és az ennek megfelelő kiegészítése a kérelem benyújtására biztosított törvényes határidőn belül nem történt meg, vagy [...]} törvényi kizáró ok alapján utasította vissza; vagyis az indítványozó hivatkozásától eltérően döntése nem mérlegelésen, hanem a Pp. kógens előírásán alapult.

- [16] Mindezekre tekintettel az Ügyrend 32. § (5) bekezdése alapján a Kúria Pfv.I.20.682/2024/2. számú végzésén keresztül a jogerős (másodfokú) döntés utólag nem volt alkotmányjogi panasszal támadható, így e döntés vonatkozásában a panasz a jelen végzés 3.1. pontjában írtakra is figyelemmel elkészett.
- [17] Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz befogadhatóságát a továbbiakban már csak a Kúria végzését támadó elemében értékelhette {lásd hasonlóan pl: 3053/2024. (II. 23.) AB végzés, Indokolás [34]–[38]; 3370/2024. (X. 8.) AB végzés, Indokolás [15]–[19]}.
- [18] 3.3. Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)-f)* pontjaiban foglalt formai követelményeknek a Kúria felülvizsgálatot visszautasító döntése tekintetében az alábbiak szerint nem tesz eleget.
- [19] Az indítvány megjelöli ugyan az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)* pont: az Abtv. 27. §-a]; a támadott bírói döntés(ek)e)t [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont] és az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont: az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdése]; és kifejezett kérelmet fogalmaz meg a támadott bírói döntés alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére is [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont]; azonban az alkotmányjogi panasz – miközben a jogerős döntés alaptörvény-ellenessége tárgyában terjedelmes és részletező okfejtést tartalmaz – a Kúria támadott végzése tekintetében nem tartalmaz alkotmányjogilag is értékelhető indokolást. Noha az indítványozó az általa sérülni vélt alapjogokkal kapcsolatos alkotmánybíróági gyakorlatot részletesen bemutatja beadványában, azokkal valójában kizárólag az Alkotmánybíróság által a jelen végzés 3.2. pontjában fentebb írtak értelmében érdemben nem vizsgálható másodfokú ítéletet kapcsolja össze érvelésében. A Kúria támadott döntése

vonatkozásában mindössze említésszerűen utal rá, hogy mivel a felülvizsgálat visszautasítása következtében a Kúria – értelemszerűen – nem vizsgálta érdemben a jogerős döntés tekintetében véleménye szerint kétségtelenül megalapozott – és egyben annak alaptörvény-ellenessége megállapítását is alátámasztó – szakjogi kifogásait, valamint annak vélt indokolási hiányosságait, így maga is alaptörvény-ellenesnek minősül. Ezen következtetése indokait azonban az indítvány nem fejti ki, alkotmányjogilag is értékelhető érvekkel a Kúria végzése vonatkozásában nem támasztja alá.

- [20] Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a határozott kérelem követelménye magában foglalja, hogy az indítványnak egyértelműen elő kell adnia az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [vesd össze: Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pont]. „Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig az indokolás hiánya {lásd pl.: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]} az ügy érdemi elbírálásának akadálya” {lásd például: 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [21] Jelen panasz alapvetően az indítványozó által sérelmesnek tartott jogerős bírói döntés tartalmi kritikáját fogalmazza meg, a Kúria jogértelmezési tevékenysége, annak esetlegesen az alkotmányosság szintjére felérő hiányossága tekintetében érvelést egyáltalán nem ad elő. Az indítvány érdemi elbírálását az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének állítása és alapjogi érveléssel kellően alátámasztott indokolása alapozhatja meg. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indítvány érdemi elbírálásának akadálya, ha az indokolás hiányosságai miatt a kérelem nem felel meg a határozottság követelményének, illetve nem kapcsolja össze alkotmányjogilag értékelhető módon az Alaptörvény felhívott rendelkezését a sérelmezett döntéssel {3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11], 34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [22] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a Kúria támadott végzésével összefüggésben az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjaiban foglalt követelményét, vagyis az indítvány nem tartalmaz érdemi indokolást, így az indítvány ezen elemének érdemi elbírálására sincs lehetőség.
- [23] 4. A fentiek alapján az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.682/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az Abtv. 47. § (1) bekezdése, 50. §-a és az 56. § (1)-(3) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdései alapján eljárva, az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontja, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. április 15.

Dr. Patyi András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró